

Problémy využití taserů v individuální technické ochraně

Problems in the use of tassers individual technical protection

Foukal Jakub

Bakalářská práce
2012

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jakub FOUKAL**
Osobní číslo: **A08322**
Studijní program: **B 3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**

Téma práce: **Problémy využití taserů v individuální technické ochraně**

Zásady pro vypracování:

1. Vysvětlete funkci a použití taserů.
2. Uveďte současné problémy ve světě při použití taserů.
3. Řešte problém z hlediska české legislativy.
4. Zhodnoťte výsledky analýzy problému a navrhněte řešení.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. LAUCKÝ, Vladimír. Technologie komerční bezpečnosti I. Vyd. 3. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2010, 81 s. ISBN 978-807-3188-894.
2. LAUCKÝ, Vladimír. Technologie komerční bezpečnosti II. Vyd. 2. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2007, 123 s. ISBN 978-807-3186-319.
3. LAUCKÝ, Vladimír. Speciální bezpečnostní technologie. Vyd. 1. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2009, 223 s. ISBN 978-807-3187-620
4. LUKÁŠ, Luděk, Petr HRŮZA a Milan KNÝ. Informační management v bezpečnostních složkách. 1. vyd. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, 2008, 214 s. ISBN 978-807-2784-608.
5. Bezpečnostní technologie, systémy a management: BTSM 2007 : sborník mezinárodní konference, 12. a 13. září 2007, Zlín. Vyd. 1. Editor Luděk Lukáš. Zlín: Univerzita Tomáše Bati, 2007, 261 s. ISBN 978-807-3186-050.

Vedoucí bakalářské práce:

JUDr. Vladimír Laucký

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání bakalářské práce:

24. února 2012

Termín odevzdání bakalářské práce:

25. května 2012

Ve Zlíně dne 24. února 2012

L.S.

prof. Ing. Vladimír Vašek, CSc.
děkan

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Hlavním tématem mé bakalářské práce je problematika spojená s používáním distančního elektrického paralyzéro. V teoretické části čtenáře seznámím s typy Taserů, od nejstarších po nejnovější modely, které se využívají po celém světě. Dále chci poukázat na případy, kdy je možné použít tento distanční paralyzér v České republice a problémy s jeho používáním v individuální technické obraně.

V praktické části se pokusím probrat technologii Taseru, úmrtí při použití v zásahu proti pachateli, výhody a nevýhody Taseru oproti palné zbraně a kontaktního paralyzéro a zalkulovat celkovou částku při používání Taseru jedním policistou.

Klíčová slova:

Taser, DEP

ABSTRACT

The main object of this paper is to deal with some of the problems related with the usage of a neuromuscular incapacitation device designed to immobilize the attacker from a distance – a Taser.

The subject of a theoretical part is to introduce the oldest models of Tasers up to the latest Taser products used worldwide. This is followed by my explanation of when it is possible to use this type of protector in the Czech Republic, depicting some of the problems when using it for the individual technical self-defence.

The practical part of my thesis analyses the Taser technology, death cases associated with Taser during an intervention against the offender and also the advantages and disadvantages of Taser over the firearms and stun guns. Finally, the total sum of using a Taser by one police officer is also calculated.

Keywords:

Taser, DEP

Rád bych poděkoval vedoucímu mojí bakalářské práce panu JUDr. Vladimírovi Lauckému za odborné vedení, konzultace, přínosné rady a věnovaný čas a pomoc při tvorbě mojí bakalářské práce. Dále bych chtěl poděkovat panu poručíkovi Mgr. Radimovi Hauerlandovi z Policie České republiky za přínosné rady a dokumenty ohledně Taseru.

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

.....
podpis diplomanta

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 TASER	11
1.1 HISTORIE TASERŮ	11
1.2 FUNKCE TASERŮ	12
1.3 ROZDĚLENÍ TASERU	15
1.3.1 Civilní obranný prostředek	15
1.3.1.1 Krajní nouze § 28.....	16
1.3.1.2 Nutná obrana § 29.....	17
1.3.1.3 Zadržení osoby podezřele § 76	18
1.3.1.4 Typy taseru pro civilní ochranu	20
1.3.2 Obranný prostředek pro státní bezpečnostní sbory a armádu	21
1.3.2.1 Typy Taseru pro státní bezpečnostní složky a armádu	23
1.4 MOŽNOSTI POUŽITÍ V ČR.....	30
1.5 POUŽITÍ TASERU VE SVĚTĚ.....	32
II PRAKTICKÁ ČÁST	34
2 TECHNOLOGIE TASERU	35
3 ZPŮSOBUJE TASER SMRT?	37
3.1 ZÁSAHY POLICIE PŘI POUŽITÍ TASERU	39
3.1.1 Úmrtí při použití Taseru.....	39
3.1.2 Jaký je názor lidí na použití Taseru a úmrtí při jeho použití?	41
3.1.3 Výhody a nevýhody Taseru	42
4 VYUŽITÍ TASERU	43
4.1 TASER VERSUS KONTAKTNÍ PARALYZÉR	43
4.1.1 Vzdálenost použití a časové délky použití	44
4.1.2 Působení na nervový systém a působení na lidské tělo	45
4.2 TASER VERSUS PALNÁ ZBRAŇ.....	45
4.3 CELKOVÁ ČÁSTKA PŘI POŘÍZENÍ TASERU.....	47
5 ZÁVĚR	48
ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ	49
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	51
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	54
SEZNAM OBRÁZKŮ	55
SEZNAM TABULEK	56
SEZNAM PŘÍLOH	57

ÚVOD

Taser je označován jako nesmrtící palná zbraň, ale s jeho použitím je spojováno mnoho nevyjasněných úmrtí. Média a Internet stále rozebírají tyto úmrtí, proto na Taser vrhají temný stín a lidé si pak myslí, že je to smrtící zbraň. Lidé se pak dělí na dva odvrácené tábory, spousta ví jak Taser funguje a proto jsou přesvědčeni, že nezabíjí, druhá pulka pak ovlivněná médii si myslí, že Taser je smrtící. V České republice DEP patří do kategorie A, což jsou zakázané zbraně. Může je však používat Policie České republiky a armáda.

Toto téma jsem si vybral proto, že veřejnost neví, jak funguje Taser a jsou přesvědčeni, že je to smrtící obranný prostředek. Je opravdu smrtící prostředek? Na jaké technologii funguje? Je lepší použití palné zbraně, Taseru nebo kontaktního paralyzeru? Co říká na Taser veřejnost? Toto vše jsem se snažil objasnit v mojí praktické části.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 TASER

Taser je distanční elektrický paralyzér označovaný jako DEP, pomáhá jako osobní obranný prostředek. Využívá elektrického proudu k zneškodnění pachatele na dobu, než policista pachatele zadrží. Výstřel vymete dvě sondy, které se zachytí na těle pachatele a Taser pak vysílá do těla elektrické impulzy, maximální proud, který se do těla dostává je 2,4mA a napětí necelých 400V.

Na internetu se šíří informace, že napětí je až 1 MV, což je nepravdivé, ale i kdyby bylo tak člověk, který rozumí elektřině, musí vědět, že smrtící článek při zasažení je elektrický proud.

1.1 Historie taserů

Název Taser je odvozen od názvu nejoblíbenější knihy zakladatele Jacka Covera, který se jmenovala Tom Swift and his Elektrick Rifle (Tom Swift a jeho elektrická puška). Do těchto iniciálů bylo přidáno ještě písmenko A.

První Taser v podobě palné zbraně byl představen již v roce 1974 a lze jej považovat Taser první generace. Vynálezce tohoto Taseru nové generace je vědecký pracovník amerického ústavu NASA Jack Cover.

Sestrojit Taser, byla inspirace v článku v novinách, kde se Jack Cover dozvěděl o muži, který dostal elektrický šok a lékař přivolaný na místo zkonstatoval, že muž je zcela zdravý po zasažení elektrickým proudem. Proto se začalo s výzkumem, zda jsou účinky elektrického proudu několika mA škodlivé pro člověka. Nakonec bylo zjištěno, že takový proud v krátkém okamžiku není smrtelný jak pro člověka, tak pro zvíře.

V roce 1995 byl dokončen vývoj druhé generace Taseru-Air Taser Stun Weapon 34000, u něhož byl výmet elektrod realizován stlačeným dusíkem. Tento model vytvořili bratři Rick a Tom Smithovi, kteří v prosinci 1993 založili firmu s názvem Air Taser,Inc.

[3]

Obrázek 1. Taseru-Air Taser Stun Weapon 34000

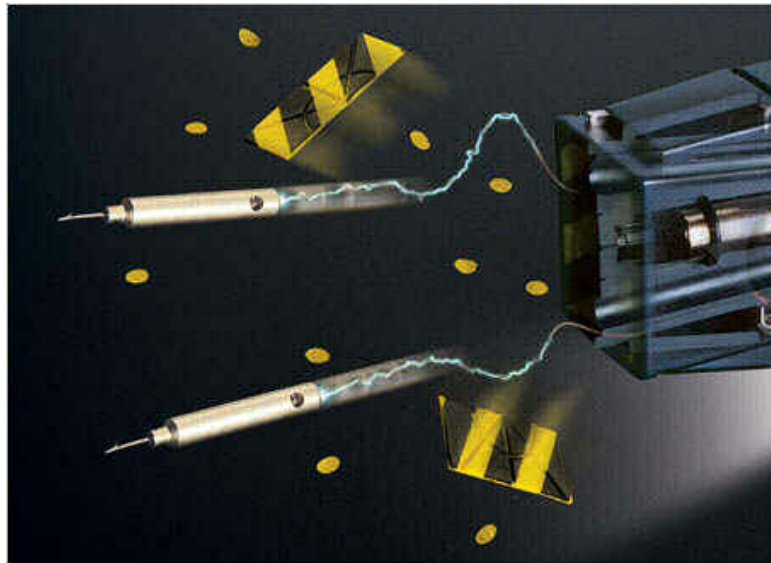
V roce 1999 byl představen TASER třetí generace – Advanced TASER M 26 EMD Weapon. Nová zbraň byla výkonnější, její výkon byl skoro 26 W. Tento model je určen pro ozbrojené složky a využívá technologii EMD. Podle tohoto Taseru byl vytvořen jednodušší a méně výkonný Taser Advanced TASER M 18, jehož výkon byl 18W a mohl být používán pro civilní účely.

Nejmodernější TASER X 26, je již čtvrtou a zatím poslední generací elektrických zbraní TASER. Používá novou technologii k proniknutí NMI do těla přes oblečení tzv. **tvarovací pulz**. Dříve bylo využívání tzv. **tupého pulzu**. Vysvětlení technologii se budu věnovat dále.

1.2 Funkce taserů

Taser je distanční elektrický paralyzér, který pomáhá k znehybnění útočníka a tak zabrání k jeho dalšímu protiprávnímu jednání. Taser je hodně podobný palné zbrani, ale zásadní rozdíl je vtom, že nedojde k vystřelení střely, ale vystřeluje dvě sondy a ty si se zachycují na těle či oblečení pachatele. Vystřelení dvou sond zajišťuje stlačený dusík.

Sondy jsou spojeny s Taserem izolovaným drátem o průměru 0.45mm, který při zachycení sond na cíl posílá elektrické impulsy do těla a tím zneschopňuje nervovou a svalovou soustavu. Délka těchto izolovaných drátů je až 10,67m. Proud přenášený do těla je 2,4mA a napětí je v průměru 400V. [1] [2]

[5]

Obrázek 2. Vystřelené sondy

Obrázek 3. Legenda hlavních částí Taseru

[6]

Legenda hlavních částí:

- a) dataport (Dataport)
- b) indikátor stavu baterie (Battery indicator),
- c) hledí (Fin and Blade sight),
- d) pojistka (Safety),
- e) digitální mikroprocesor (Digital mikroprocesor),
- f) hlavice (Cartridge),
- g) zabudovaný laser (built-in laser),
- h) spoušť (Trigger),
- i) baterie (Batteries),
- j) barevné označení (Optimal Color Kid). [3]

1.3 Rozdělení taseru

Tasery se dělí na 2 základní skupiny podle použití:

- a) Civilní obranný prostředek
- b) Obranný prostředek pro státní bezpečnostní sbory a armádu

1.3.1 Civilní obranný prostředek

Využívají se dva druhy taseru a to taser novější taser C2 a Advanced TASER M 18. V případě použití bude občan registrován v databázi uživatelů v případě použití, aby bylo jednodušší dohledání. Nedoporučuje se Tasery vyvážet mimo území a už vůbec né případné použití, protože v každém státě jsou jiné zákony a může být v některém státě zakázán a vzniká pak pro osoby velký problém. Taser je zakázáno brát na palubu letadel. Používání Taseru pro civilní osoby vyvolává u lidí znepokojení, že tento DEP může být použit při páchání trestné činnosti a tak může být zneužitelný. Tuto věc však nelze vyvrátit, ale jde eliminovat podmínkami při nákupu přístrojů, jejich vysoká cena, úkony nutné pro dokoupení náhradní hlavice, na které je identifikační číslo na štítkách AFID a proto tyto obavy prakticky znemožňuje. Při výstřelu sond z hlavice se tento štítek roztřelí na velké množství malých částic a i podle jedné nalezené částice jde dohledat vlastníka Taseru.

[8]

Obrázek 4. Štítky AFID

Taser nemůže být použit kdykoliv kdy nás napadne, může být použit pouze pro osobní ochranu v mezích nutné obrany či krajní nouze § 28 a § 29 Trestního zákona 40/2009 Sb. [4]

1.3.1.1 Krajní nouze § 28

říká „Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem, není trestným činem. Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil“.

Podstatou KN je odvracení nebezpečí přímo hrozícího zájmům chráněným trestním zákonem a to činem, který by byl jinak trestným činem. Dochází zde ke střetu dvou chráněných zájmů, kdy na záchranu ohroženého zájmu je nutno obětovat zájem jiný, méně závažný. [4]

K použití KN může být oprávněn každý, kterému jde o vlastní zájmy, ale i člověk, který využije tzv. pomoc v nouzi. To znamená, že jeho zájmy nejsou ohroženy, ale jsou ohroženy zájmy jiné osoby, které pomůžeme. KN můžeme použít za předpokladu 5 důležitých podmínek.

- Nebezpečí
- Nebezpečí hrozících zájmů chráněných zákonem
- Nebezpečí nelze odvrátit jinak
- Ten, komu nebezpečí hrozí je povinen je snášet
- Následek nesmí být zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil

Nebezpečí- má více způsobů vzniku, člověk nebo zvíře, přírodní živly.

Nebezpečí hrozících zájmů chráněných zákonem- při tomto nebezpečí musí být chráněny zájmy jak v případě jednotlivce (přepadení), tak v případě skupiny (živelné katastrofy).

Nebezpečí nelze odvrátit jinak- problémem u tohoto nebezpečí je, že může být ohrožena osoba, která s porušením zájmů nemá nic společného a je tak nevinná, proto se měla vydat na útěk nebo přivolat bezpečnostní složky Policie České republiky.

Ten, komu nebezpečí hrozí je povinen je snášet- člověk, kterému toto nebezpečí hrozí, se může rozhodnout, zda toto nebezpečí podstoupí (voják ve válce, lékař, hasič)

Následek nesmí být zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil- důležité je, že nesmí být obětován cizí život za vlastní a následek musí být vždy menší.

V případě KN si musíme dát pozor, aby následek nebyl závažnější než následek, který hrozil a dále taky, aby nebezpečí nám už nehrozilo, protože použití KN při porušení těchto věcí je bráno jako trestný čin. U soudu je KN bráno jako polehčující okolnost.

1.3.1.2 Nutná obrana § 29

říká „Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajícím útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem. Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku“.

Podstatou NO je odvrácení útoku na zájmy chráněné trestním zákonem a to činem, který by byl jinak trestným činem namířeným proti útočnickovi. Protože však ten, kdo útok odvrací, chrání tytéž zájmy, které chrání trestní zákon sám, nejedná proti účelu trestního zákona, ale ve shodě s ním. Jeho čin nahrazuje vlastně zásah veřejných orgánů. [4]

Hlavní podstatou je uplatnění práva a bezpráví. Obránce v okamžiku odvrácení útoku, nahrazuje státní bezpečnostní orgány, zejména policii. NO může použít kdokoliv, kdo je

ohrožen nebo není přímo ohrožen, ale vidí páčání trestného činu a tak může použít NO. Pokud je útočníků více, může útok směřovat na kteréhokoliv útočníka. Při použití nutné obrany musíme vzít v potaz, že jí můžeme použít jen za určitých podmínek, jinak by jí mohlo být zneužíváno. Máme stejně jako u KN 5 podmínek při použití nutné obrany:

- Útok
- Útok přímo hrozící
- Útok trvajícím
- Zájmy chráněné trestním zákonem
- Přiměřenost obrany

Útok- je to úmyslné, protiprávní jednání, které je nebezpečné pro společnost.

Útok přímo hrozící- útok, který ještě nezačal, ale obránce očekává, že tento útok může nastat a tak nečeká na první úder.

Útok trvajícím- útok, který začal a neskončil, proti ukončenému útoku již není možnost použití NO. Šlo by pak o porušení trestního zákona.

Zájmy chráněné trestním zákonem- použití při vlastním zájmu, ale taky při zájmu někoho jiného. Chráněno je 6 důležitých zájmů a to **život, zdraví, majetek, svoboda, čest, důstojnost.**

Přiměřenost obrany- intenzita obrany musí být o trochu silnější, ale nesmí být nepřiměřená útoku, když útočník nepoužije zbraň, tak my nemůžeme na něj použít taky zbraň

Pro pracovníky průmyslu komerční bezpečnosti je také důležitý § 76 současného trestního zákoníku, tento paragraf pojednává o zadržení civilní osoby, která porušila zákon.

1.3.1.3 Zadržení osoby podezřelé § 76

říká: „(1) Osobu podezřelou ze spáchání trestného činu může, je-li dán některý z důvodů vazby (§ 67), policejní orgán v naléhavých případech zadržet, i když dosud proti ní nebylo zahájeno trestní stíhání (§ 160 odst. 1). K zadržení je třeba předchozího souhlasu státního

zástupce. Bez takového souhlasu lze zadržení provést, jen jestliže věc nesnese odkladu a souhlasu předem nelze dosáhnout, zejména byla-li osoba přistižena při trestném činu nebo zastižena na útěku.

(2) Osobní svobodu osoby, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté, smí omezit kdokoli, pokud je to nutné ke zjištění její totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazů. Je však povinen tuto osobu předat ihned policejnímu orgánu; příslušníka ozbrojených sil může též předat nejbližšímu útvaru ozbrojených sil nebo správci posádky. Nelze-li takovou osobu ihned předat, je třeba některému z uvedených orgánů omezení osobní svobody bez odkladu oznámit.

(3) Policejní orgán, který provedl zadržení, zadrženou osobu vyslechne a o výsledku sepiše protokol, v němž označí místo, čas a bližší okolnosti zadržení a uvede osobní údaje zadržené osoby, jakož i podstatné důvody zadržení.

(4) Policejní orgán, který zadržení provedl nebo kterému byla podle odstavce 2 odevzdána osoba přistižená při trestném činu, ji propustí bezodkladně na svobodu v případě, že bude podezření rozptýleno nebo důvody zadržení z jiné příčiny odpadnou. Nepropustí-li zadrženou osobu na svobodu, předá státnímu zástupci protokol o jejím výsledku s vyhotovením usnesení o zahájení trestního stíhání a další důkazní materiál tak, aby státní zástupce popřípadě mohl podat návrh na vzetí do vazby. Návrh musí policejní orgán podat bez odkladu, aby osoba zadržená podle tohoto zákona mohla být odevzdána soudu nejpozději do 48 hodin od tohoto zadržení; jinak musí být propuštěnana svobodu.

(5) Ustanovení § 33 odst. 1, § 91, 92, 93 a 95 je třeba přiměřeně dbát i tehdy, jestliže je zadržená osoba vyslýchána v době, kdy ještě proti ní nebylo zahájeno trestní stíhání (§ 160).

(6) Zadržená osoba má právo zvolit si obhájce, hovořit s ním bez přítomnosti třetí osoby a radit se s ním již v průběhu zadržení; má též právo požadovat, aby obhájce byl přítomen při jejím výsledku podle odstavce 3, ledaže je obhájce ve lhůtě tam uvedené nedosažitelný. O těchto právech je třeba podezřelého poučit a poskytnout mu plnou možnost jejich uplatnění“. [7]

1.3.1.4 Typy taseru pro civilní ochranu

Taser C2

Jedním typem je taser z označením C2, který je využit pro civilní ochranu. Taser C2 používá také na vystřelení dvou sond stlačený dusík, je však podstatně kratší délka dostřelu oproti taserum, které využívají státní bezpečnostní služby. Dostřel tohoto taseru je maximálně 4,5m. Hlavice jako u všech dosavadních taseru je na jedno použití. [4]

[4]

Obrázek 5. Taser C2 a náhradní hlavice

Advanced Taser M18

Pro civilní sektor byla také vytvořena zbraň s nižším výkonem, 18 W a s označením Advanced TASER M 18. Zbraň byla na obou stranách opatřena výrazným **žlutočerným štítkem**, aby byla vzhledově odlišena od smrtících palných zbraní. Toto označení se používá u všech dalších modelů. Pro zvýšení účinnosti systému byl vyvinut dokonalejší způsob paralyzování s využitím technologie **EMD** (Electro-Muscular Disruption). EMD technologie je založena na ovlivnění funkce **motorického centrálního nervového systému**. Vysokonapětovým pulsem zasažené svaly podléhají nekontrolovatelné kontrakci, což má za následek fyzické zneschopnění zasažené osoby bez ohledu na její práh bolesti nebo duševní soustředění. Advanced TASER se tak stal první zbraní, s níž bylo možno zneschopnit i odolné jedince. [1]

[5]

Obrázek 6. Taser M18

1.3.2 Obranný prostředek pro státní bezpečnostní sbory a armádu

Policejní a armádní činnost představuje systém, který plní ochrannou, donucovací a výchovnou funkci ve společnosti. Cílem by mělo být předcházet protiprávnímu jednání a trestné činnosti, zajištění neodvratnosti postihu v případech, kdy došlo k porušení nebo ohrožení chráněných zájmů. [10]

Jako u civilního obranného prostředku, tak i pro státní bezpečnostní sbory a armádu musí být právní rámec. Veškeré právní věci se řídí zákonem č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky a to ust. § 51, které zní „*Policista je oprávněn použít při zákroku donucovací prostředek a zbraň, k jejichž používání byl vycvičen*“. [11]

Taser vyplňuje mezeru mezi klasickými donucovacími prostředky, jako je tělesná sebeobrana, teleskop, služební pes či obušek a zbraně. Používá se v případě, kdy tyto donucovací prostředky nejsou účinné a zbraň nemůže být použita při splnění podmínek na použití zbraně § 56. Oprávněné použití zbraně je pouze za podmínky, že použití donucovacího prostředku by bylo zřejmě neúčinné. Při použití zbraně je policista povinen dbát na opatrnost, aby nezpůsobil zranění další osobě a snažit se mnoho nezranit osobu, proti které zasahuje.

„Policista je oprávněn použít zbraň

a) v nutné obraně nebo v krajní nouzi,

b) jestliže se nebezpečný pachatel, proti němuž zakročuje, na jeho výzvu nevzdá nebo se zdráhá opustit svůj úkryt,

c) aby zamezil útěku nebezpečného pachatele, jehož nemůže jiným způsobem zadržet,

d) nelze-li jinak překonat aktivní odpor směřující ke zmaření jeho závažného zákroku,

e) aby odvrátil násilný útok, který ohrožuje strážný nebo chráněný objekt anebo prostor,

f) nelze-li jinak zadržet dopravní prostředek, jehož řidič bezohlednou jízdou vážně ohrožuje život nebo zdraví osob a na opětovnou výzvu nebo znamení dané podle jiného právního předpisu nezastaví,

g) jestliže osoba, proti níž byl použit donucovací prostředek hrozba namířenou střelnou zbraní nebo varovný výstřel, neuposlechne příkazu policisty směřujícího k zajištění bezpečnosti jeho vlastní nebo jiné osoby, nebo

h) ke zneškodnění zvířete ohrožujícího život nebo zdraví osoby.“ [12]

Taser v žádném případě ve výbavě bezpečnostních složek nenahrazuje střelnou zbraň.

Taser je zařazen do zákona č.273/2008 Sb. a to § 52 písm. b) jako elektronický dočastně zneschopňující donucovací prostředek.

Důležité je taky znát obecné použití donucovacích prostředku, které jsou obsaženy v § 53 tohož zákona a to v odstavci 4 a zní *„Elektrický donucovací prostředek je policista oprávněn použít pouze, pokud by použití jiného donucovacího prostředku zjevně nebylo dostatečné k dosažení účelu sledovaného zákrokem.“ [13]*

Tento elektrický donucovací prostředek může použít člen bezpečnostního sboru v případě, že ho použije na ochranu svojí osoby nebo osoby blízké, dále taky k ochraně majetku a ochraně veřejného pořádku. Nežli policista nebo člen bezpečnostního sboru použije donucovací prostředek, musí pachatele, který porušil zákon, upozornit nebo vyzvat, aby zanechal protiprávního jednání, jinak bude použit proti němu donucovací prostředek.

Výzvu není nutné použít v případě, kdy se jedná o život nebo zdraví osoby a zákrok nenese odklad. Policista, který donucovací prostředek použije, musí dbát na to, aby nezpůsobil

újmu osobě, která protiprávně jedná. Tento zákrok by měl být adekvátní tomu, jaké protiprávní jednání se odehrává. V případě zranění osoby při použití donucovacích prostředků, je povinen policista, ihned jakmile to situace dovolí, poskytnout první pomoc a zajistit lékařskou pomoc.

Taser se stal bezpečnějším a účinnějším proti vzdorovaným osobám, než při použití palné zbraně, ale měl jednu nevýhodu a to možnost jednoho výstřelu. Maximálně se mohlo policistovi zvládnout vyměnit jednu hlavici, v případě čelení více pachatelů musel použít jiný donucovací prostředek nebo i palnou zbraň. Při použití jiných donucovacích prostředků či zbraně může dojít k závažným poraněním a i smrti. Při dlouhém vývoji byly tyto nedostatky odstaněny novými a bezpečnějšími Tasery X2 a X3.

1.3.2.1 Typy Taseru pro státní bezpečnostní složky a armádu

Taser X26

je používán ozbrojenými složkami České republiky, ale taky i pro civilní ochranu (v případě výjimky), o tento model má navíc další doplňky v podobě laseru, který zaměřuje cíl a kameru, která zachycuje záznam i za zhoršených podmínek.

Zásadní změnou je však použití nové technologie pronikání NMI, která má vyšší účinnost s menším výkonem (pouze 7 W). Hlavice je taky pouze na jedno použití.

[5]

Obrázek 7. Taser X26

Technické údaje Taseru X 26:

- Hmotnost zbraně: 0,2kg
- Účinný dosah až 10,57m
- Frekvence pulzace: 19pulzu na sekundu, automaticky po dobů 5 sekund
- Trvání pulzu: 100mikrosekund
- Průměrná velikost proudu: 2,4mA
- Energie tohoto pulzu: 0,36J
- Výkon: 7W
- Napětí: maximálně 1200V [5]

Taser X2

Další Taser využívaný ozbrojenými silami je označen X2. Tento DEP má výhodu oproti X26, že může zneškodnit dva cíle najednou a praktikovat varovné výboje bez toho, aby vystřelil hlavici. Má duální laser, který pomůže odhadnout místa zásahu sond, obsahuje taky displej, který pomůže diagnostice zařízení, jestli je v pořádku nebo ne. Tato diagnostika upřesňuje například stav baterie, nebo jestli je možné použít obou vystřelů, taky hodine v reálném čase a i měření velikosti proudu dodávajícího do pachatele pro bezpečnost, ale i dobrou účinnost.

Baterie má lepší výkon a tak s ní můžeme zvládnout až 500vystřelů. Než byl tento výrobek dodán na trh, tak splnil přes 3000hodin testování a vývoj tohoto Taseru tval více než 6let. DEP X2 je také odolný proti povětrnostním podmínkám a je voděodolný. Je sice větší a skoro o polovinu těžší, ale výhody přesahují nevýhody. Studii na Wake Forest University bylo zjištěno, že 99,75% z 1201 osob, které bylo zasaženo tímto Taserem nemělo významné zranění. [14]

[14]

Obrázek 8. Taser X2

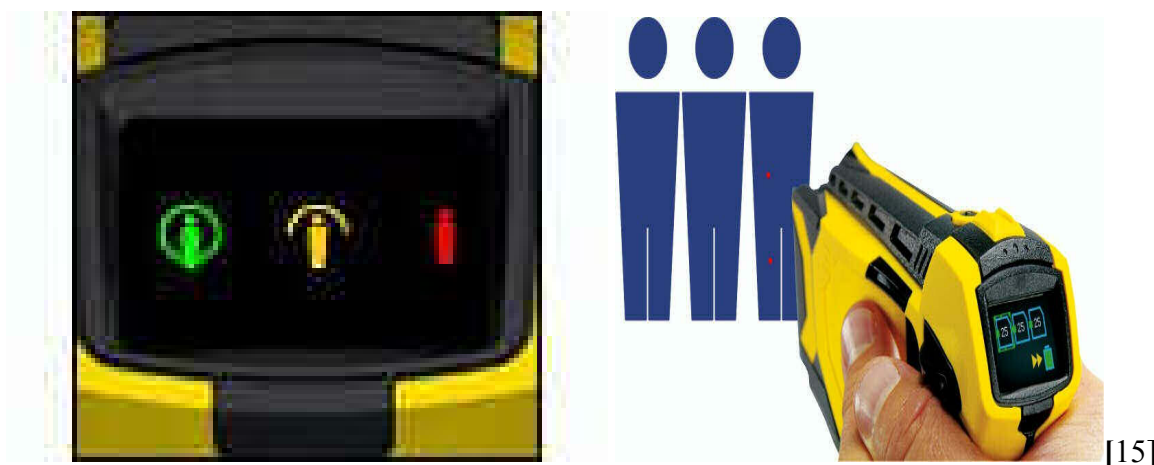
Taser X3

Společnost Harpia Praha, s.r.o. představila na konferenci ve Fountain Hills (Arizona) dne 27. července 2009 nejnovější model X3.

Je to novější, účinnější, revoluční a vícenásobný než starší model X2. Používá stejně jako X2 varovné výstřely bez toho, aby vystřelil některou hlavici a zneškodnil tak více pachatelů, má možnost vystřelení třech hlavic najednou nebo taky každou zvlášť. Při vystřelení jedné hlavice je Taser okamžitě nachystaný vystřelit druhou a třetí hlavici. Obsahuje ve výbavě duální laser, který slouží k okamžitému pozorování, kam sondy mohou dopadnout při výstřelu v závislosti na dosahu nabitě hlavice. Při kratším dosahu hlavice 5-7m je úhel mezi spodním a horním laserem 7°, načež při dosadu 10,5m je úhel pouze 3°.

X3 totiž rozpozná jaká hlavice je do něho vložena a tak odhadne i délku dostřelu. Tuto informaci zobrazí na **CID**, což je centrální informační displej, který zobrazuje spoustu informací jako například účinnost zákroku. U každé hlavice na displeji po výstřelu se zobrazí postavička zelená (zásah obou sond), postavička oranžová (zásah jedné sondy) nebo postavička červená (uplně minulé cíle).

Obrázek 9. CID a duální laser

Tento Taser je odolný vůči prostředí a vydrží i krátké ponoření do vody. Další důležitou vlastností je Trilogy registr. Obsahuje tři registry a to **registr událostí**, **registr pulzů** a **technický registr** a je proto možné zjistit spoustu informací, který mohou objasnit, kdy a proč byl Taser použit. Je možné zpětně zjistit nejen datum, čas, délku cyklu výboje, teplotu okolí a stav akumulátoru, ale i každé odjištění a zajištění Taseru, počet a velikost dodaných pulzů do těla, spuštění varovného výboje, zda obě sondy zasáhly pachatele a další informace nutné ke správě paralyzéro a upřesnění hlášení o použití.

1. Registr událostí – zaznamenává každé zmáčknutí spouště, použití varovného výboje, ale taky každé odjištění či zajištění Taseru.
2. Registr pulzu – ukládá každé elektrotechnické vlastnosti z každého vydaného pulzu
3. Technický registr – kontroluje všechny systémy, v případě chyby varuje uživatele

Systémy kalibrace pulzů kontrolují průchod elektrického náboje do cíle a usměrňují správnou cestu výboje pouze po povrchu těla. Toto neustálé monitorování a úprava elektrického výkonu poskytuje přesný tvarovací impuls, který způsobí lepší účinky zasaženému, dokonce i 40% větší míru bezpečnosti než předchozí DEP technologie. [15]

Obrázek 10. Taser X3 a varovný elektrický výboj

Taser Shockwave

Taser Shockwave (systém šokové vlny) používá nových metod na zneškodnění více pachatelů tím, že je připojeno více hlavic a to většinou vodorovně nebo svisle. Využívá metodu NMI, což je nervosvalové zneschopnění které se používá zatím u všech Taseru. Výhodou tohoto Taseru je že, je možno jednu řadu vypálit zmáčknutím tlačítka ze vzdálenosti až 100m. Tím se stává nejbezpečnějším Taserem na trhu. Dosah hlavice je 7,6m.

Je využíván jako systém ochrany území, určený k taktickému využití policejními složkami, krizovou infrastrukturou a armádou.

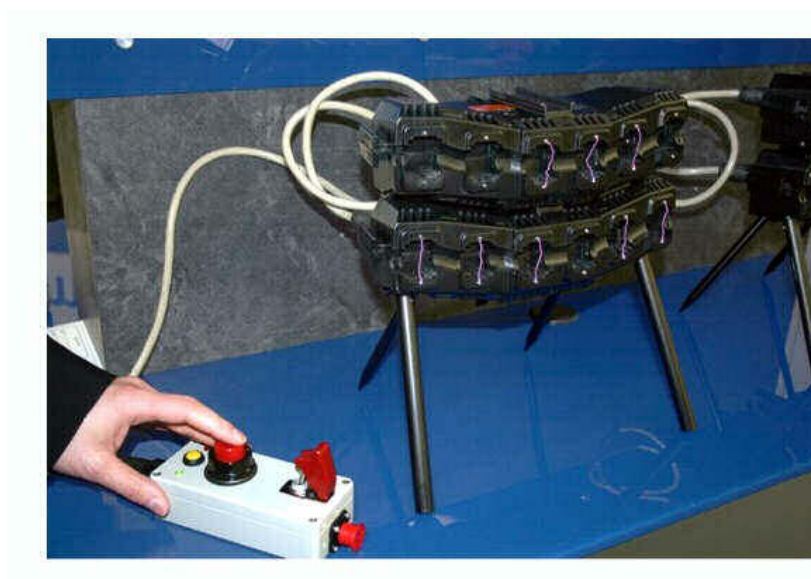
Vyžití Shockwave není běžné, z důvodu velkého počtu střel, takže proti jednomu pachateli je běžně nepoužívaný. Používá se na více pachatelů a to při demonstracích, povstání, zneškodnění davu a zmírnění nepokojů. Při poskládání hlavic vodorovně zvětšíme pole působnosti a tak můžeme zasáhnout větší počet pachatelů, kdežto pokud hlavice poskládáme svisle tak se snažíme zasáhnout pachatele více sondami k lepšímu zneschopnění. Při větších davech použijeme více těchto jednotek do oblouku. Má tak větší rozptyl a může zasáhnout více pachatelů. [4]

[17]

Obrázek 11. Taser Shockwave

Maximální může být uspořádán až ze 12 hlavic, ale v běžném využití to je 6 hlavic, v horizontálním nebo vertikálním směru a to do třech řad. Využívá se manuální zaměření, což dává uživateli přesnost. Dále jde namontovat na různé věci jako je vozidlo nebo oplocení. Lze postavit v každém terénu, má totiž samostatné nožičky k lepší stabilitě.

[18]

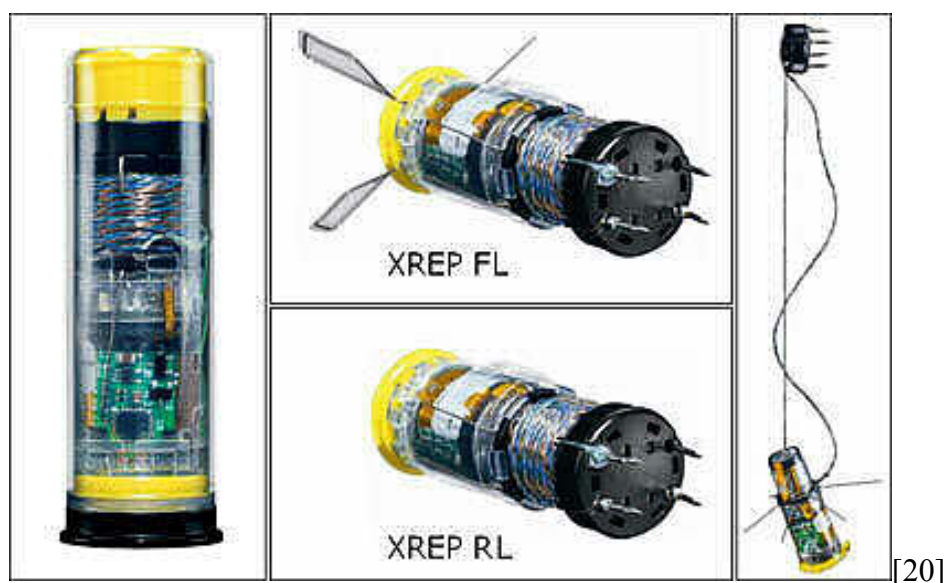
Obrázek 12. Ukázka elektrických výbojů a dálkového ovládní u Shockwave

Taser XREP

Je to elektronický paralyzující projektil, který může být vystřelen z jakékoliv brokovnice o ráži 12. Schopný dosahu až 30,48 metrů, což je skoro dvojnásobek účinné vzdálenosti nesmrtící munice, vystřelené z brokovnice ráže 12, která je v současné době na trhu. Obsahuje čtyři elektrody na přední straně, které se uchytí na cíl a předávají pulzy do zasaženého. Při zachycení XREPU na cíl se rozlámou štěpivé sponky, které pak uvolní hlavní část, která zůstává spojená s přední částí vodivým vláknem. Po rozletění hlavní části padající směrem k zemi se pro lepší zneschopnění pachatele rozvine ještě šest bodavých elektrod, které dodávají silný elektrický výboj. XREP samostatně generuje pulzy NMI, které omezí svalovou soustavu i u těch nejagresivnějších osob a to po dobu 20 sekund, což je dost dlouhá doba na zadržení pachatele. Hmotnost projektilu je 18 gramů. Existují dvě verze XREP:

- XREP RL “Rifled” (bez křidélek)
- XREP FL “Finned” (s torzními pružnými křidélky)

První z těchto druhů XREP RL je určen výhradně pro použití v Taser X12 LLS značky Mossberg, který využívá točeného drážkování pro použití při nízké rychlosti projektilu. Druhá verze XREP FL může být vystřelena z jakékoliv brokovnice o ráži 12. [19]

Obrázek 13. Projektil XREP FL a RL

Taser X12 LLS Mossberg

Je to nesmrtící brokovnice, která je přímo vytvořená na projektil XREP. Není to tedy smrtící zbraň, ale je založena na principu brokovnice Mossberg model 500 pump-action, rozdíl je zřejmý, Tasery využívají žlutého zbarvení, aby nedošlo k pomýlení zbraní. Velkou výhodou je, že obsahuje novou technologii Radial Key (radiální zámek), která slouží k zabránění nabití smrtícího náboje ráže 12, aby nedošlo k pomýlení střel a tak ke smrtícímu výstřelu. Obsahuje točené drážkování, které při vystřelení XREP zajišťuje nejlepší rotaci, což zajišťuje co největší dostřel, stabilizaci a přesnost. [22]

[21]

Obrázek 14. Brokovnice X12 Mossberg

1.4 Možnosti použití v ČR

Důležitou věcí, při používání Taseru v České republice je to, že podle zákona o střelných zbraních č. 119/2002 Sb. paragrafem 3, který slouží k rozdělení zbraní, DEP zapadá do zbraní kategorie A, což jsou zakázané zbraně, zakázané střelivo nebo zakázané doplňky zbraní.

Zbraněmi kategorie A jsou:

1. vojenské, včetně odpalovacích zařízení, s výjimkou pušek, pistolí a revolverů, ověřených pro civilní použití, pokud podléhají ověřování podle zvláštního právního předpisu,

2. samočinné,

3. vyrobené nebo upravené tak, že lze utajit jejich účel, nebo u kterých byly původní

charakter a podoba změněny tak, aby se jejich použitím mohly způsobit těžší následky, anebo zbraně maskované jako jiné předměty (zákeřné zbraně),

4. palné nevyrobené z kovů, pokud nejsou identifikovatelné jako zbraně při kontrolách osob a zavazadel pomocí detekčních a rentgenových přístrojů,

5. plynové nebo expanzní, nejde-li o dovolené výrobní provedení,

6. střelná nástrahová zařízení a

7. s pevně vestavěnými tlumiči hluku výstřelu nebo s pevně vestavěnými laserovými zaměřovači [23]

DEP spadá pod 5 článek, což jsou zbraně plynové nebo expanzní.

Tím je tedy zakázáno jakékoliv využití Taseru u nás pro civilní obranu, mohou být použity pouze v případě armády nebo v případě výjimky. Taser je zařazen do zákona o zahraničním obchodu č.38/1994 Sb. § 5, protože splnil podmínku, která říká

„1) Vojenským materiálem pro účely tohoto zákona jsou

a) výrobky, jejich součásti a náhradní díly, které jsou vzhledem ke svým charakteristickým technicko-konstrukčním vlastnostem posuzovány jako zkonstruované nebo přizpůsobené pro použití v ozbrojených silách nebo bezpečnostních sborech, nebo jsou hromadně v těchto složkách užívány k zabezpečení úkolů obrany a bezpečnosti státu,“ [24]

Taser je tedy dále podle zákona 89/1994 Sb. zařazen do seznamu vojenského materiálu (SVM), v prvním odstavci SVM 1, což jsou zbraně a jejich speciálně konstruované součásti a spadá do skupiny C, to jsou zbraně používající beznábojové střelivo.

Je tedy možno použití DEP i mimo armádu, pro civilní obranu, ale pouze na výjimku k zabezpečení úkolu obrany a bezpečnosti státu. V České republice je zhruba 50 těchto výrobků, které používá zásahová služba a Policie České republiky.

1.5 Použití taseru ve světě

Je spousta věcí v bulvárních člancích a velkém množství úmrtí při použití Taseru. Snažil jsem se posbírat informace, které by to potvrdili nebo vyvrátili.

Spousta článků se liší vtom, jak popisuje použití Taseru a pak mezi lidmi vznikají Hoaxy (falešné, poplašné zprávy). V příloze č. I je porovnání článku z novin Calgary Herald a Novinek.cz.

Hodně lidí si pak myslí, že DEP je smrtelná zbraň a jsou na straně nepoužívání tohoto Taseru. Na výboru OSN se jednalo, zda je tento paralyzér zdrojem mučení nebo není.

Výrok zní: *"Výbor byl znepokojen, že použití TASERu X26, jež vyvolává extrémní bolest, představuje formu mučení a že v jistých případech může též zapříčinit smrt, jak se ukázalo v několika spolehlivých studiích a v několika případech po praktickém použití."* [25]

Taser International se odvolal proti tomuto závěru tím, že obranných prostředků (úder, kopy, obušky, střelná munice), které způsobují bolest je více a veškeré studie a soudní závěry popírají veškeré smrtelné účinky Taseru.

S tímto závěrem od Taser International se shodli i Spojené státy a oznámili, že ovládnutí zadržených se shoduje se zákonem a potvrdili jeho ilegálnost. S tímto závěrem se stotožnila i Kanada, ve které je Taserem ozbrojena taky Policie. Ve Velké Británii je vybaveno skoro 75% policistů tímto distančním elektrickým paralyzérem. V těchto zemích je možno použití Taseru i pro civilní obranu.

Dalším státem, kde je Taser používán jako výbavy u Policie je Francie. Tento stát byl jako první, ve kterém se do oběhu dostal Taser v roce 2008, po 4letech studia nebyl žádný případ zranění ani usmrcení. V současné době je ve Francii více než 20tisíc policistů, kteří jsou vybaveni distančním elektrickým paralyzerem.

V roce 2009 bylo povoleno použití Taser v další zemi a to v Australii. Tehdejší ministr Policie Tony Kelly oznámil, že Policie zkoušela již několik let účinky a veškeré jejich zásahy byli účinné k vyřešení konfliktu. Při spoustě konfliktu nebylo třeba ani použití Taseru, pohled na něj byl děsivý a útočník se vzdal. Proto v Austrálii bylo povoleno používání Taseru u Policie, v současné době jich má přes 2000 policistů. [25]

Určitým případům ohledně úmrtí se budu věnovat v praktické části.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

2 TECHNOLOGIE TASERU

Technologie, která se využívá v Taserech se nazývá NMI (Neuro-Muscular Incapacitation), dříve nazýváno jako EMD (Electro-Muscular Disruption). Jedná se o stejnou technologii svalového zneschopnění.

Při zásahu sond Taseru se do těla se dostávají impulzy, tím dochází k samovolnému stahování svalstva a zasažený upadá k zemi. Zasažený není schopný ovládat žádný sval v svém těle. Při upadnutí k zemi, zasažený je při plném vědomí, nepadá do bezvědomí.

Technologie NMI působí na smyslovou nervovou soustavu, což jsou nervy přenášející informace do mozku a na nervovou motorickou soustavu, což jsou informace přenášející se z mozku do svalů.

K proniknutí sond do těla byla dříve používána technologie tupého pulzu, v dnešní době se používá technologie tvarovacího pulzu.

Tupý pulz:

Tupý pulz je vysokonapěťový pulz, který má velkou energii a dokáže projít jakoukoliv překážkou, např. oblečením. Velkou nevýhodou je, že 90% energie při průchodu překážkou se mění převážně na teplo. Z důvodu ztráty energie byla vymyslena nová, dokonalejší technologie pronikání sond do těla.

Tvarovací pulz:

Tento pulz je rozdělen na dvě fáze:

- 1) **První fáze-** Elektrický izolant neboli vzduch, který se nachází mezi vrstvami oblečení, brání přístupu elektrických impulzů z přístroje do těla je odstaněn. Důvodem je zmenšení nebo taky odstranění elektrického odporu, aby přestal bránit průchodu elektrického proudu do těla. Toto je zajištěno vysokonapěťovým pulzem, který vytvoří elektrický oblouk a ten způsobí ionizaci vzduchu. Takto může projít přes vrstvu až 5cm. Tato fáze je také označována jako oblouková fáze.

- 2) **Druhá fáze**-Pomocí elektrického oblouku a malého elektrického odporu, což způsobila první fáze, dochází pak k působení NMI vln do těla. Nepotřebují velké množství energie, protože pomocí první fáze byl odstraněn elektrický odpor a tak nic nebrání k jejímu překonání a zachycení sond do těla. Tato fáze je označována jako stimulační fáze. [25]

Podle technických dat jsem zjistil, že napětí, které se dostává do člověka z Taseru je pouze 400V. Po studyjích technologie NMI jsem zjistil, že se elektrický proud dostává do těla pomocí elektrického oblouk, z čehož vyplývá, že tento oblouk nemůže vzniknout při napětí 400V. Tak jsem se snažil dozvědět prvotní napětí, které pomáhá vzniku elektrického oblouku a toto napětí je přes 50 000V. Toto napětí do člověka sice není dodáváno, ale je otázka jestli nemůže i prvotní šok způsobit smrt??

Podle obrázku 15 je jasné, že na výstupu je transformátor, který vytváří vysoké napětí 50 000V. Toto napětí je měkké, což znamená, že ihned po kontaktu s pachatelem padá na nižší napětí a to 400V. Je tedy možné, že po účinku vysokého napětí může být dopomáháno ke smrti člověka. Toto napětí je účinné na těle člověk pouze kratší dobu jak 1 vteřina, ale může dopomoci spolu s dalšími věcmi ke smrti zasaženého.

Věškeré mediální články potvrzovali tuto teorii, ale vědci a doktoři tuto teorii vyvraceli. Nebylo nikdy dokázáno úmrti elektrickým proudem při použití Taseru, dále se budu věnovat tématu úmrtí a objasním úmrtí při použití DEP.

[26]

Obrázek 15. Pohled na vnitřní část Taseru

3 ZPŮSOBUJE TASER SMRT?

Na tuto otázku se budu snažit odpovědět. Velké množství článků a televizních zpráv oznámilo spoustu úmrtí. Já se chci v praktické části zaměřit nato, jestli smrt byla způsobena Taserem nebo ne. Je velké množství úmrtí, ale je otázkou, jestli smrt způsobuje technologie Taseru nebo další různé aspekty.

Jedním z odborníků, španělský doktor Manuel Martinez Sellez, který vyšetřoval 60 úmrtí ve Španělsku při zadržení pachatelů policisty.

Tím tedy nastává nová otázka, co tedy způsobuje náhlé úmrtí při zatčení?

Většina zatčených byli lidé mezi 30-40lety a bez kardiovaskulárních onemocnění a jinými zdravotními problémy a zatčení nebylo s ohledem na použití Taseru, ale zadržení bez použití obranných prostředků. Při velké většině případu nebylo odhaleno žádné tržné smrtelné rány, tím je tedy smrt způsobena vnitřním působením uvnitř člověka.

Sellez oznámil, že v přírodě v případě zajetí zvířete dojde taky někdy k náhlému úmrtí. Příspěvní drog při úmrtí po zásahu Taseru je vyloučeno. Velké množství lékařských zpráv tuto věc vyvrátilo.

Na stranu Selleze se taky přidal český kardiolog Aleš Linhart, který oznámil, že Taser je bezpečná zbraň a v žádném případě nemůže jeho elektrický proud zabít člověka. Úmrtí měli jiné příčiny než zásah Taseru, spíše stresové situace.

Tak tedy pokud nezpůsobuje úmrtí příspěvní drog a ani elektrický proud dodávaný do těla v podobě Taseru tak co tedy?

Jediným reálným vysvětlením, na kterém se shodla spousta lékařů, je syndrom srdečního stresu vyvolaný zvýšenou hladinou adrenalinu nebo jinými chemickými látkami. Všichni víme, že stres je škodlivý i v malém množství, při případech zatčení jde o extrémní stres.

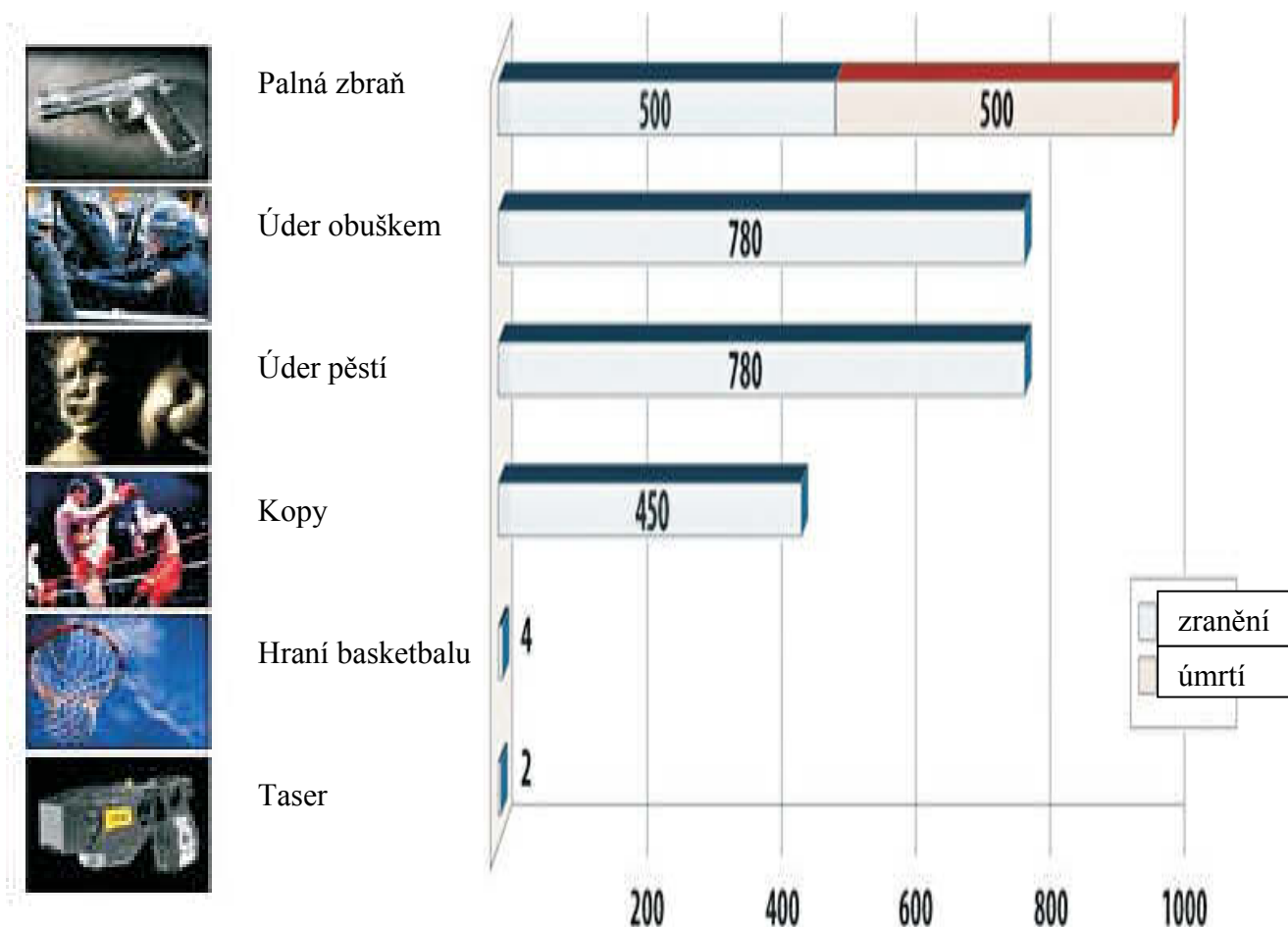
Podle výzkumu byla snaha shodnotit, jaké zadržení je nejvhodnější z pohledu velikosti stresu. 60 jedinců postupně provádělo 5úkolů:

- 1) 150 metrů sprint, simulující útěk před policisty,
- 2) 45 sekund úderů a kopů do boxovacího pytle, simulující fyzický zápas s policisty,
- 3) 10 sekund vystavení výboji TASER® X26TM,
- 4) Cvičení K-9 (zadržení pachatele psem) cca 30 sekund, nebo
- 5) nastříkání pepřového spreje do obličeje.

Výsledkem této studie bylo zjištěno, že DEP je nejmenší aktivátor stresu a nejméně aktivoval adrenalin v těle, oproti zápasu s policisty.

Po kontaktu s policistou České republiky jsem získal statistiku zranění v USA při použití palné zbraně, úderem obuškem, úderem pěstí, kopy, taser a pro informaci i při hraní basketbalu. [27]

Odhadové zranění při 1000 zásahů:

Tabulka 1. Odhadované počty zranění při 1000 zásahů

3.1 Zásahy Policie při použití Taseru

Všude ve světě byl použit Taser více než 1,5 milionkrát podle Taser protect life, což je mezinárodní distributor pro Českou republiku, ale i pro další státy. Distanční elektrický paralyzér také “zachránil“ více jak 85tisíc životu, protože v těchto případech mohla být použita podle zákona palná zbraň, která způsobuje ve většině případu smrt nebo nedozírné následky.

3.1.1 Úmrtí při použití Taseru

Andre Thomas

Dne 5. Srpna, byla nucena policie použít Taser v Pittsburgu proti Andremu Thomasovi, který působil zákeřným chováním a snažil se dobívat do domu, policisté nechtěli použít palnou zbraň tak použili Taser. Muž po hodině zemřel. Tento článek obletěl celý svět a proto, je rozšířeno ve světě to, že Taser způsobuje smrt. V příloze č. II jsem získal článek od policisty České republiky, že smrt neměla žádné dočinění s účinkem Taseru.

Robert Dziekanski

Dalším úmrtím, ještě známějším, byla smrt 40letého polského občana Roberta Dziekanskiho na letišti ve Vancouveru. Toto úmrtí bylo natočeno kamerou muže, který vtu dobu byl na Vancouverském letišti a tak celý incident sledoval. Video obletělo celý svět a tak spousta lidí viděla úsmrcení člověka Taserem v přímém přenosu. Je pravda, že Robert zemřel, ale spousta lidí neví další důležité věci kolem tohoto incidentu. Jeho přátelé, kteří u něho byli, před odletem konstatovali, že se třásl, fyzicky byl natom hodně špatně a propadal hysterii.

Po příletu na letiště se snažil rozbít skleněné dveře stoly, židlemi a dokonce i počítačem. Tuto událost potvrdilo všech 10 svědků, kteří se nacházeli v prostoru Roberta. Proto byli povoláni na výpomoc bezpečností agentura letiště, která nechtěla použít zbraň a tak použila Taser. Během několika vteřin po zásahu však Robert zemřel.

Nastává tedy otázka, jestli Robert Dziekanski zemřel na následek zásahem elektrického proudu či v případě jiného aspektu?

Tělo bylo podrobena pitvě. Bylo zjištěno nadměrné užívání alkoholu, ale při úmrtí nebyl v těle žádný alkohol. První spekulace tedy byla, že chování Roberta na letišti způsobila abstinence alkoholu.

Patolog dospěl k názoru, že za smrtí je náhlé umrtí při zadržení, které jsem již probíral. Po dalším zkoumání těla bylo zjištěno, že smrt opravdu způsobila zástava srdce, ale ne po zásahu Taser. Bylo určeno několik faktorů a to srdeční onemocnění kvůli chronickému nadužívání alkoholu, stres z fyzického omezení zhoršený výboji taseru, sníženou schopnost dýchat v důsledků omezení pohybu v pozici tváří dolů po určitý úsek zápasu a abstinční příznaky.

Rodina zesnulého Roberta podala trestní oznámení na zasahující bezpečnostní agenturu, po rozhodnutí Odboru trestního soudnictví bylo oznámeno, že bezpečnostní agentura zásahla přiměřeně a bez síly a hlavně byl to nezbytný zásah proti agresivnímu pachateli.

Mladá dívka

Dalším případem, bylo úmrtí mladé dívky, která způsobila autonehodu a utekla z místa činu. Policisté ji pronásledovali a použili na ni Taser, dívka při šoku upadla, vážně si poranila hlavu a upadla do bezvědomí a poté zemřela. Je to shoda náhod, smrt nezpůsobil elektrický proud, ale následek šoku a pád k zemi. Vtomto případě však policista mohl použít jiný způsob jak dívku zadržet.

Zásah v České republice

Ředitel pořádkové služby policejního prezidia Stanislav Radosta oznámil, že v České republice byl Taser použit ve 3 případech a vždy úspěšně, bez úmrtí či zranění osob.

Jediným známým případem použití Taseru u nás bylo zadržení muže Holandské národnosti, který držel pětiletou holčičku v autě jako rukojmí. Akce proběhla v pořádku, bez úmrtí žádné osoby. [27]

3.1.2 Jaký je názor lidí na použití Taseru a úmrtí při jeho použití?

Po přečtení velkého množství diskuzí na Internetu jsem zjistil, že spousta lidí považuje Taser za smrtící zbraň a zařazuje ho do skupiny zbraní a ne do skupiny donucovacích prostředků, což je velká chyba. Většina lidí totiž není seznamena z případy úmrtí při použití Taseru, jen je ovlivněna médii, což je další velká chyba. Jak sem již probíral dříve v mé práci, použití Taseru při zadržení nebylo žádné úmrtí způsobeno technologií DEP, čili úmrtí způsobeno elektrickým proudem, ale bylo způsobeno stresovou situací a velkým množstvím adrenalinu v těle.

Hodně lidí bylo taky ovlivněno na názor Taseru videem, které obletělo celý svět a to video o zadržení polského občana Roberta Dziekanskiho, který po zasažení Taseru zemřel. Když jsem to video viděl já poprvé, aniž bych začal psát moji bakalářskou práci, tak jsem byl zásadně proti používání Taseru. Jenže po veškerých informacích co jsem získal, jsem názor změnil. Použití Taseru proti útočníkovi způsobila ve světě úmrtí několika lidem, ale ne jak se spousta lidí domnívá technologie NMI, ale stresová situace. Jenže stresová situace nastává při jakémkoliv zadržení útočníka, nejenom při použití Taseru.

3.1.3 Výhody a nevýhody Taseru

Důležitou věcí při použití Taseru je, že se jedná o nesmrtící donucovací prostředek. Policista při zásahu proti útočnickovi musí vyhodnit situaci, který donucovací prostředek popřípadě palnou zbraň použije.

Výhodou DEP je nesmrtelné zranění při použití proti útočnickovi, způsobí jen maximálně slabé popáleniny po elektrickém oblouku. Další donucovací prostředky jako jsou kopy nebo údery mohou útočnickovi způsobit daleko větší zranění, obušek či teleskop ještě horší zranění a v případě použití palné zbraně dokonce nedozírné následky či smrt.

Další výhodou Taseru je ukázka elektrické oblouku aniž by byli vystřeleny sondy na útočníka. Spousta lidí se zalekne a vzdá se dobrovolně.

Nevýhodou je, že spousta států a Česká republika vlastní Taser X26, což je DEP pouze s jednou hlavici, takže pokud pachatel není zasažen, nastává problém. Při použití jiných donucovacích prostředků či palné zbraně nejsme limitováni na pouze jeden pokus. Ještě jedna nevýhoda je taky pořizovací cena Taser, která výjde na 42 000kč.

4 VYUŽITÍ TASERU

V civilním sektoru, což je i průmysl komerční bezpečnosti je využití Taseru omezeno na pouze na tři produkty a to Taser C2, M18 a X26.

Všechny tyto Tasery mají dvojí využití a to jako distanční nebo kontaktní paralyzér.

4.1 Taser versus kontaktní paralyzér

Na začátku tohoto srovnání bych chtěl upozornit nato, že Taser po odebrání hlavice je možné použít taky jako kontaktní paralyzér. Toto srovnání budu praktiktovat jako na distanční provedení s hlavicí.

[28]

Obrázek 16. Kontaktní paralyzér

Paralyzér je zařízení pro osobní ochranu a obranu, který likviduje útočníka s okamžitým účinkem, aniž by byl zraněn. Zpravidla dotykem po stisku v rukojeti je útočník zasažen elektrickým výbojem do nervového systému a to dokonce i přes šaty. Paralyzér působí na celé tělo útočníka, přičemž nejzranitelnější jsou spodek hrudníku, třísla, stehna, ramena, týl, šíje a krk. Je zde prakticky využit efekt elektrošoku o napětí 75, 150, 200kV. [4]

Hlavní rozdíly mezi těmito paralyzéry je vzdálenost použití a časové délky, na jakou nervovou soustavu působí a jak působí na lidské tělo.

4.1.1 Vzdálenost použití a časové délky použití

Kontaktní paralyzér se používá pouze v případě kontaktu s cílem, aby zásah byl účinný. Účinkuje i přes silnou vrstvu oděvu a v žádném případě nemůžete utrpět zpětný výboj, aniž když jsme s útočником v kontaktu. Při silném elektrickém výboji, který útočníka zneškodní a nezanechá mu žádné fyzické ani psychické následky. Nevýhodou kontaktního paralyzera je, že způsobuje velkou bolest.

Při různých časových délkách jsou taky různé následky:

- Do 1 sekundy způsobí útočnickovi svalovou křeč a šok
- 1-3 sekundy útočník padá k zemi, ale během okamžiku je schopen se postavit
- 5 sekund útočník padá k zemi, ztrácí orientaci a má šok na několik minut
- Více jak 5 sekund je nedoporučováno

V případě DEP nedochází ke kontaktu s cílovou osobou, obsahuje vystřelovací sondy, které mají dostřel až 10,5 metrů. Po stisknutí spouště Taser vydává elektrický výboj po dobu 5 sekund, kdežto u kontaktního paralyzera vydává elektrický výboj, podle toho jak dlouho obránce drží spoušť.

4.1.2 Působení na nervový systém a působení na lidské tělo

Kontaktní paralyzér působí na smyslovou nervovou soustavu, což jsou nervy přenášející informace z těla do mozku. Při zásahu elektrickým výbojem tělo vnímá velkou bolest, která zabraňuje kladení odporu. Kontakt by měl trvat několik sekund kvůli zneschopnění pachatele, ale to může být hodně obtížné z důvodu reakcí pachatele na působící bolest. Navíc je možné účinky paralyzéro snížit tím, že pachatel je trénovaný a má větší práh bolesti nebo i návykovými látkami.

DEP působí jak na smyslovou nervovou soustavu, tak i na motorickou nervovou soustavu, což jsou nervy, přenášející povely z mozku do svalů, které slouží k ovládní pohybu.

Při použití DEP tělo nevnímá velkou bolest, ale ztrácí možnost ovládat své svaly a tím tělo padá k zemi. Během zásahu je pachatel při plném vědomí, ale nedokáže klást odpor.

Myslím, že je lepší použití DEP oproti kontaktnímu paralyzeru z důvodu ochrany jak obrance, tak i útočníka.

4.2 Taser versus palná zbraň

Taser se hodně podobá palné zbraně, ale aby nedošlo k záměně tak je označován žlutočernou značkou. Použití Taseru nebo palné zbraně záleží vždy jen na policistovi ČR. Pokud je možné využít obranný prostředek tak je lepší ho využít, palná zbraň při zásahu na pachatele způsobuje nedozírné, dokonce i smrtelné následky.

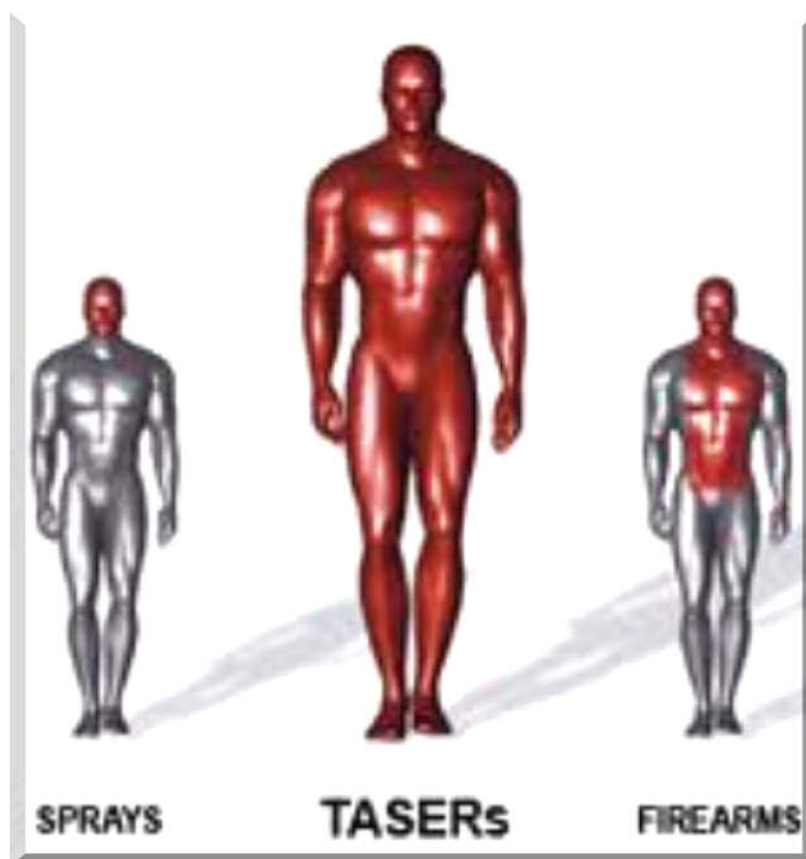
Použití palné zbraně je tedy možné v případě, kdy není možné použít jakéhokoliv obranného prostředku. Pokud je tedy použita zbraň, musíme vědět, že následky po zásahu jsou velmi vážné, až fatální. Lze použít v případě ohrožení našeho života nebo života jiné osoby.

Taser způsobuje daleko menší následky na těle. Jedná se pouze o malé popáleniny na těle zasaženého z důvodu elektrického oblouku.

Důležitou věcí je také nebezpečí pro okolí. V případě, že mineme cíl, můžeme zranit lidi v okolí a při výstřelu ze střelné zbraně musíme taky dbát na akustický efekt, který může poškodit sluch.

U Taseru je délka dostřelu limitována, takže v případě, že mineme cíl tak je málo pravděpodobné zranění osoby v okolí. Dostřel je max. 10,6 metrů. Akustický efekt je zanedbatelný, je pouze slyšet “lupkání“.

Palná zbraň má zase výhodu, že není potřeba přebíjet hlavici a při výstřelu je připravena k dalšímu použití až do vyčerpání zásobníku.

[26]

Obrázek 17. Účinné místa zásahu při použití spreje, Taseru a palné zbraně

Podle obrázku je vidět vhodné zony zásahu při použití spreje, taseru a palné zbraně, aby byl pachatel zneškodněn.

4.3 Celková částka při pořízení Taseru

Ve spoustě zemí světa se pořizovací ceny Taseru hodně liší. Taser X26 v USA se pohybuje kolem 400USD, což je 7200kč. To je docela levná částka například oproti Španělsku, kde se cena Taseru dostává na hranici 2000USD, což je více je 36tisíc korun.

V České republice je cena Taseru X26 taky velmi vysoká a to 42tisíc korun. Jenže touto částkou vše nekončí. Taser potřebuje každé dva roky náhradní akumulátor a je potřeba náhradních hlavic, protože po výstřelu již není možné hlavici použít.

Akumulátor.....1400kč/kus

Náhradní hlavice.....1000kč/kus

Aby policista mohl používat Taser tak musí projít školením a kurzem na používání Taseru. Toto školení stojí 1800kč za osobu.

Celkového propočítání na jednoho policistu je tedy:

Taser X26.....42 000kč

Akumulátor.....1400kč

Náhradní hlavice.....3000kč/3kusy

Školení.....1800kč

Celková částka na jednoho člena bezpečnostního sboru je 48 200kč. Je to hodně velká částka, toto sčítání sem provedl i u palné zbraně a celková částka vycházela na 20 000kč. Využívání Taseru je tedy dražší o 28 000kč, ale dle mého názoru výhody Taseru převyšují nevýhody. [27]

5 ZÁVĚR

Závěrem bych chtěl shrnout veškeré informace týkající se distančního elektrického paralyzátoru a ze svých závěrů vyvodit, jestli je tedy vhodný DEP při použití v PKB. Do dnešního dne se vyrobilo 8 druhů Taserů, a to od nejjednoduššího typu, který má dostřel 4,5 metru, až po nejnovější typ brokovnice, který má dostřel 30 metrů. Tím je zřejmé, že vývoj Taseru neustále postupuje a určitě tento vývoj není u konce. Ve světě jsou tyto typy rozděleny podle použití, a to pro veřejné složky a civilní osoby. Veřejné složky mohou používat veškeré Tasery, v případě civilních osob jsou to pouze 2 druhy, které jsou slabší - jsou to Taser C2 a Taser M18. V České republice je v PKB a pro civilní osoby zakázáno použití tohoto obranného prostředku, pouze Taser X26 je ve výzbroji zásahových služeb a Policie České republiky. V naší zemi je využíváno 48 Taserů ve výzbroji.

Použití Taseru oproti jiným obranným prostředkům je bezpečnější při zadržení pachatele, protože kopy, údery pěstí či palná zbraň způsobuje mnohem větší zranění než způsobené DEP.

Velké množství lidí spojuje Taser se smrtí a veřejnost pak tento obranný prostředek odsuzuje a bojí se, že zasažení elektrickým proudem je smrtelné. Pochopitelně, že úraz elektrickým proudem je smrtelný, ale je hranice, do které spadá i Taser, kdy při tomto elektrickém proudu nehrozí zástava srdce nebo selhání jiného orgánu. Stalo se, že při použití Taseru docházelo taky ke smrti při zatýkání, ale ne kvůli úrazu elektrickým proudem, ale kvůli zvýšené hladině stresu, který při zásahu proti pachateli ovlivnila smrt pachatele. Tímto stresem však zemře velké množství lidí a nemusí být ani použit Taser, může být použito jiných obranných prostředků jako například obušek, kopy, pěstí či palná zbraň. Použitím Taseru, který nemusel být použit, protože zákon dovozoval použití střelné zbraně, bylo zachráněno více jak 85tisíc lidských životů; střelná zbraň totiž ve většině případů způsobuje téměř vždy smrt pachatele. Proto můj názor na použití Taseru jako obranného prostředku ve světě i v České republice je jednoznačně souhlasný. Jsem si vědom toho, že spousta lidí nebude s mým názorem souhlasit a mnozí jej budou odsuzovat, na druhou stranu existuje celá řada lidí, kteří se s mým názorem ztotožňují. Je to věc názoru, přesto si myslím, že velká většina těch, kteří nesouhlasí, jsou ovlivněni z velké části medií anebo nejsou seznámeni s technologií a funkcí při využití Taseru.

ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ

All information related to a Taser is summed up at the end of this paper, which considers if the Taser is acceptable in the commercial security industry.

Eight types of Tasers have been produced so far, starting with the simplest one designed to be effective at a range of 4.5 m up to the latest long-range wireless electro-shock projectile with a range of 30 m. It is obvious that a continuous development of Tasers is still in progress.

In the world, the Taser products are divided into two categories - law enforcement products and self defence products. All types of Tasers can be used by the law enforcement units; Tasers for Self Defence needs of civilians are available only in two types – Taser C2 and Taser M18. In the Czech Republic, however, Tasers are forbidden in the commercial security industry and for the civilians, the only exception is Taser X26, which can be used by the rapid reaction units of the Czech Police and by the Police of the Czech Republic. There are 48 Tasers in use in our country.

Using the Tasers is much safer when arresting an offender, in comparison to the kicks, punches and firearms, which in fact, can cause more serious injuries than the Tasers. A prevailing belief among people is that Tasers and other high-voltage stun devices can cause death, and that is why these self-defending devices are commonly disapproved. People are afraid that the electric current will kill them, which is, without all doubt, true. However, there is a limit that assures that the electric current in the Tasers will not lead to the heart failure or failure of any other organ. Although several death cases are recorded when arresting an offender with the Taser, it was not due to the electric current but rather because of higher stress level which led to the offender's death. Large number of people dies of stress without being shot by the Taser at all. They can be imposed to other defensive methods, such as the truncheon, kicks, punches or a firearm. There is evidence that, although the law allowed using a firearm, choosing a Taser instead saved more than 85 thousand lives. The fact is that in most cases when the firearm was used, it led to an offender's death. That is why I am definitely a supporter of using the Taser as a self-defensive device not only in the world but also in the Czech Republic. Many people may disagree with my opinion or even criticise it, on the other hand there are some people who

may agree. I believe that most of those disagreeing people are either influenced by the media or they are not sufficiently informed about the technology and functions of the Tasers.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Tasery. *Ruce vzhuru* [online]. 2009 [cit. 2012-05-10]. Dostupné z: <http://www.rucevzhuru.cz/index.php/technika/27-tasery.html>
- [2] Funkčnost. *Taser* [online]. 2009 [cit. 2012-05-10]. Dostupné z: <http://www.taser.cz/Menu-FAQ-2--Jak-prostredek-TASER-funguje-/160/>
- [3] Taser. In: *Ruce vzhuru* [online]. 2007 [cit. 2012-05-10]. Dostupné z: <http://www.rucevzhuru.cz/index.php/technika/27-tasery.html>
- [4], LAUCKÝ, Vladimír. *Technologie komerční bezpečnosti I*. Vyd. 3. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2010, 81 s. ISBN 978-80-7318-889-4 (BROŽ.).
- [5] Státní bezpečnostní sbory. In: *Taser.cz* [online]. 2007 [cit. 2012-05-10]. Dostupné z: <http://www.taser.cz/Menu-TASER-produkty-Statni-bezpecnostni-sbory-Souhrn/131/>
- [6] Legenda. In: *Taser.org* [online]. 2009 [cit. 2012-05-10]. Dostupné z: <http://taser.org/m18manual/Features.jpg>
- [7] Trestní řád. *Zákony online* [online]. 2012 [cit. 2012-05-10]. Dostupné z: <http://zakony-online.cz/?s16&q16=76>
- [8] Štítky AFID. In: *Taser.cz* [online]. 2007 [cit. 2012-05-10]. Dostupné z: <http://www.taser.cz/UserFiles/image/AFIDy.jpg>
- [10] LUKÁŠ, Luděk, Petr HRŮZA a Milan KNÝ. *Informační management v bezpečnostních složkách*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, 2008, 214 s. ISBN 978-80-7278-460-8 (BROŽ.)
- [11] č.273/2008 Sb. § 51. *Zákon o Policii České republiky*. Praha, 2008.
- [12] č.273/2008 Sb. § 56. *Zákon o Policii České republiky*. Praha, 2008.
- [13] č.273/2008 Sb. § 53. *Zákon o Policii České republiky*. Praha, 2008.
- [14] Taser X2. In: *Taser.cz* [online]. 2007 [cit. 2012-05-10]. Dostupné z: <http://www.taser.cz/Menu-TASER-produkty-Statni-bezpecnostni-sbory-Typy-X2/241/>

- [15] Taser X3. In: *Taser.cz* [online]. 2007 [cit. 2012-05-10]. Dostupné z: <http://www.taser.cz/Menu-TASER-produkty-Statni-bezpecnostni-sbory-Typy-X3/227>
- [16] Taser X3. In: [online]. 2007 [cit. 2012-05-10]. Dostupné z: <http://www.blogcdn.com/www.engadget.com/media/2009/07/7-27-09taserx3.jpg>
- [17] Taser Shockwave. In: [online]. 2007 [cit. 2012-05-10]. Dostupné z: <http://www.revistaarmas.com/wp-content/uploads/2010/07/News-Taser-4.jpg>
- [18] Taser Shockwave. In: *Taser.cz* [online]. 2006 [cit. 2012-05-10]. Dostupné z: http://www.taser.cz/UserFiles/image/Shockwave_KontrBox.jpg
- [19] Taser XREP. In: *Taser.cz* [online]. 2007 [cit. 2012-05-10]. Dostupné z: <http://www.taser.cz/Menu-TASER-produkty-Statni-bezpecnostni-sbory-Typy-XREP/217/>
- [20] Taser XREP. In: [online]. 2010 [cit. 2012-05-10]. Dostupné z: http://stun-wire-shot-technology.narod.ru/RU4_XREP.jpg
- [21] Brokovnice Mossberg. In: *Taser.cz* [online]. 2007 [cit. 2012-05-10]. Dostupné z: <http://www.taser.cz/UserFiles/image/X12%20LSS%20Mossberg.jpg>
- [22] Brokovnice Mossberg. In: *Taser.cz* [online]. 2007 [cit. 2012-05-10]. Dostupné z: <http://www.taser.cz/Menu-TASER-produkty-Statni-bezpecnostni-sbory-Typy-X12-Mossberg/218/>
- [23] č. 119/2002 Sb. § 3. *Zákon o střelných zbraních*. Praha, 2002
- [24] č. 38/1994 Sb. § 5 *Zákon o zahraničním obchodu*. Praha 1994
- [25] *Dokument Policie České republiky*. 2012.
- [26] *Elektrické paralyzery*. Zlín, 2004. Presentace Tasery. FAI UTB. Vedoucí práce Ing. Malánik Zdeněk.
- [27] Po. Mgr. HAUERLAND, Radim. *Cenné rady od Policie České republiky*.
- [28] Kontaktní paralyzér. In: *Army tactical* [online]. [cit. 2012-05-10].
Dostupné z: <http://www.armytactical.cz/obranne-prostredky/paralyzer-power-max/>

Po.

Poručík

Mgr.

Vysokoškolský titul

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

DEP-Distanční elektrický paralyzér

PČR-Policie České republiky

PKB-Průmysl komerční bezpečnosti

NMI-Technologie nervového zneškodnění

DEP- Technologie nervového zneškodnění (starší název)

ITP - Individuální technické prostředky

USD-Americký dolar

SVM- Speciálně konstruované zbraně

NO-Nutná obrana

KN-Krajní nouze

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1. Taseru-Air Taser Stun Weapon 34000	12
Obrázek 2. Vystřelené sondy	13
Obrázek 3. Legenda hlavních částí Taseru	14
Obrázek 4. Štítky AFID	15
Obrázek 5. Taser C2 a náhradní hlavice	20
Obrázek 6. Taser M18.....	21
Obrázek 7. Taser X26	23
Obrázek 8. Taser X2	25
Obrázek 9. CID a duální laser	26
Obrázek 10. Taser X3 a varovný elektrický výboj.....	27
Obrázek 11. Taser Shockwave.....	28
Obrázek 12. Ukázka elektrických výboju a dálkového ovládání u Shockwave.....	28
Obrázek 13. Projektil XREP FL a RL.....	29
Obrázek 14. Brokovnice X12 Mossberg.....	30
Obrázek 15. Pohled na vnitřní část Taseru	36
Obrázek 16. Kontaktní paralyzer	43
Obrázek 17. Účinné místa zásahu při použití spreje, Taseru a palné zbraně.....	46

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1. Odhadované počty zranění při 1000 zásahů	38
---	----

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1. Porovnání článků.....	59
Příloha 2. Vyjádření lékaře	60

PŘÍLOHA P I: POROVNÁNÍ ČLÁNKŮ THE CALGARY HERALD

Publikováno: čtvrtek, 18. září 2008

Hlavní lékař kanadské provincie Nové Skotsko uveřejnil závěr šetření, jak došlo k náhlému úmrtí muže, který byl v nápravném zařízení zasažen prostředkem Taser.

Dr. Matthew Bowes řekl, že Howard Hyde, muž z města Dartmouth s anamnézou duševních nemocí, zemřel loni v listopadu v důsledku vzrušeného (excitovaného) deliria způsobeného paranoidní schizofrenií.

Řekl, že neexistuje žádný důkaz o tom, že Taser použitý policisty z Halifaxu proti Hydovi den před jeho smrtí by způsobil jeho smrt. Ministr spravedlnosti Nového Skotska Cecil Clarke

oznámil závěry vyšetřování smrti krátce po Bowesově zprávě. Clarke uvedl, že vyšetřování bude zkoumat okolnosti, za kterých dotyčný zemřel, důvod a způsob jeho smrti.

Ve své zprávě, Bowes popisuje vzrušené delirium jako poruchu charakteristickou extrémním rozrušením, násilným a bizarním chováním, necitlivostí bolesti, zvýšenou tělesnou teplotou a nadlidskou silou. Doktor Bowes se setkal ve středu s rodinou zemřelého Hydea, kde projednali závěry zprávy.

Kanada má další oběť policejního taseru

Amnesty International uvedla, že zdokumentovala celkem 16 případů úmrtí v Kanadě.

V Kanadě zemřel ve středu další člověk po zásahu policejním paralyzérem - taserem, stav druhého je kritický.

Informoval o tom kanadský server CBC News. Veřejnost rozjitřená zabitím polského imigranta taserem 14. října ve Vancouveru mezitím čekala na výsledek šetření.

24. 11. 2007 03:25

Elektrickému výboji podlehl Howard Hyde (45), který se v nápravném zařízení v Halifaxu v provincii Nové Skotsko pustil do křížku s policisty. Po vyšetření vězeňští lékaři shledali, že je v pořádku, ale 30 hodin poté zemřel.

"Použití taseru nebylo v žádném ohledu nezbytné. Nebyl ozbrojený a byl malé postavy," řekla jeho sestra, které ztrátu bratra oznámil lékař, ale o taseru se dozvěděla až od novinářů.

Případ přilil olej do ohně sporu o bezpečnosti zbraně. Ministr spravedlnosti provincie Cecil Clarke nařídil prošetřit bezpečnost a používání taserů. [25]

Příloha 1. Porovnání článků

Příloha P II: Vyjádření lékaře

Taserovaný muž zemřel na předávkování kokainem, říká lékař

VYDANÝ: 10:17 EDT 24. září 2008

AKTUALIZOVANÝ: 11:07 EDT 24. září 2008

Pittsburgh, PA – Vyšetřující lékař ve středu oznámil, že příčinou smrti muže, který zemřel v srpnu asi hodinu po incidentu v příměstské oblasti Pittsburghu, kdy jej policie zadržela pomocí Taseru, bylo předávkování kokainem.

Vyšetřující lékař z Allegheny County Dr. Karl Williams již řekl, že nevěří v použití nadměrných sil policistů proti Andre Thomasovi, 37. Ale mužova rodina tvrdila, že měl na těle oděrky. Williams oznámil příčinu úmrtí na tiskové konferenci ve středu.

Thomas zemřel po zadržení policie Swissvale dne 5 srpna. Okresní státní zástupce svolal komisi k prostudování použití distančních elektrických paralyzérů. Zástupce Swissvale policie řekl, že Thomas měl nevyzpytatelné chování a snažil se vejít lidem do domu v Hawthorne Avenue, když byl pak následně proti němu použit Taser.

Policisté tvrdili, že použili Taser po Thomasově "zákeřném pohybu" vůči nim.
Po Thomasově smrti se Channel 11 News dozvěděl, že již v dubnu byl zasažen Taserem jiným policejním oddělením.
Policie v New Kensington prohlásila, že museli použít Taser na Thomase, protože byl mimo kontrolu. [25]

Příloha 2. Vyjádření lékaře

